

maaste vilde sige, at de have faaet for lidt. Selve Lovforslaget vil man som sagt ikke strides om, men man kan let komme til at heste andre Ting paa f. Eks. det, den ærede sidste Taler berørte, ny Eksamensfag, Stoffordelingen, Valget af de enkelte Fag, mange Ting, som meget let ville gøre, at vi hberken i Nar eller til næste Nar faa den Forandring, som vi her ere i det heldige Tilfælde at være blevne enige om. Jeg slutter derfor med Haabet om, at man fra det andet Tings Side vil vise den Resignation at tage imod Lovforslaget, saaledes som det er, saa at det kan blive ophøjet til Lov allerede i denne Samling.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Gode): Det Haab, som den ærede Ordfører udtalte, deler ogsaa jeg. Jeg vil ønske, at Lovforslaget maa kunne komme i alt væsentligt uforandret gennem det andet Tings Forhandlinger, saaledes at det kan blive til Lov allerede i denne Samling. Jeg er jo egentlig heller ikke imod nogen af Lovforslagets Bestemmelser, som de nu foreligge; der er intet, jeg fra min Side vil lægge Vægt paa at faa forandret, og allerede det forekommer mig over for den ærede 2den Landstingsmand fra 11te Kreds (Th. Nielsen) at turde være tilstrækkeligt Vidnesbyrd om, at jeg ikke er i den Grad Tilhænger af Uniformitet, som han mente, at jeg er, at jeg af den Grund skulde have noget særligt imod Privatseminarierne. Nej, det har jeg ikke, og jeg kan ogsaa godt forstaa den Betragtning, at der ved Privatseminariernes Samvirken eller Konkurrence med Statsseminarierne virkelig kan vindes nogen Fordel. Det, jeg med Hensyn til Privatseminarierne er bange for i Almindelighed, er, at Virksomheden for Læreruddannelsen kan optages — der er intet til Hinder derfor — af aldeles inkompetente Kræfter, der ikke have den tilstrækkelige Kvalifikation, de naturlige Betingelser, der maa udtræves, men udføre Virksomheden som ren Industri; men denne Fare er ikke til Stede, hvis Lovforslaget bliver som det nu er, thi der er med Hensyn til Betingelserne for Privatseminariernes Anerkendelse sat saadanne Forsigtighedsforanstaltninger, at de aldeles ukaldede kunne bortvises. Dette gælder ikke — jeg udtaler det udtrykkelig, og det er ogsaa sagt i Betænkningen — noget af de i Betænkningen omtalte Seminarier, men nogle, der mulig kunde komme, lokkede af de Tilbud, der her tilbydes Privatseminarierne.

Jeg vil med Hensyn til et andet Punkt, som det ærede 2det Medlem for 11te Kreds

fremdrog, og som jo har en aktuel Betydning, et Punkt, hvor der er nogen Forstel mellem os, men dog, forekommer det mig, kun en Gradforstel, nemlig Spørgsmaalet om Understøttelse til fattige Elever, udtale, at jeg vil gerne tro, at der kan være et større Antal end $\frac{1}{3}$, der kan være trængende, maasse endogsaa et saa stort Antal, som det ærede Medlem satte det til, og jeg er i min Kalkule ogsaa gaaet ud fra mere end $\frac{1}{3}$, idet jeg er gaaet ud fra, at mellem Tredjedelen og Halvdelen af Eleverne kan være trængende til Understøttelse, men Hovedsagen er for mig, at man sikkert ikke skal modarbejde en mulig og frygtet Mangel paa Lærerkrafter — hvorvidt en saadan Mangel vil indtræde, kan ingen vide i Øjeblikket — ad den Vej, at man forhøjer Understøttelsen til Uddannelse og derved faar de unge til at slaa ind paa en Bane, som de maasse ellers ikke vilde have valgt. Det eneste og rette Midde er sikkert det, at Lærerstillingen forbedres, Lønningsvilkårene for den forhøjes saaledes, at den som et endeligt Maal frembyder sig noget mere attraaelig, end den nu i mange Tilfælde er. I øvrigt skal jeg over for et andet Medlem, der havde Ordet, bemærke, at det jo ikke er ham ukendt, at Ministeriets Bestræbelser stadig ere rettede paa at bringe Bestemmelserne om Lønningsforholdene op til det normerede, og at Banstykkeligheden i den Henseende ikke ligger hos Ministeriet, men i den under de givne Forhold ret naturlige Ulyst hos de kommunale Raad til at gaa videre end nødvendigt, fordi Byrderne kunne blive trykkende. Det er mellem disse to Retninger, at Ministeriet maa styre sine Bestræbelser, ikke være for haard mod Kommunerne og paa den anden Side skaffe Skolelærerne deres Ret.

Med Hensyn til det tredje Punkt, som det ærede Medlem for 11te Kreds omtalte, nemlig Eksamensretten, forholder det sig saaledes, at jeg ogsaa betragter det som et stort Gode, at vi ved denne Lov kunne faa Eksamen henlagt til Seminarierne; men jeg har ikke paa Forhaand været sikker paa, at der i dette Ting vilde være Stemning for denne Opfattelse, navnlig fra den Side, hvortil det ærede Medlem hører. Hvis — men det er en ren Hypotese — der muligt i det andet Ting skulde rejse sig Stemmer for at lade sig nøje med at skaffe Seminarierne Dimissionsret og Privatseminariernes Understøttelse, men derimod ikke Eksamensret uden i alt Fald paa en noget modificeret Maade, saaledes at Eksamen vel blev afholdt paa Stedet og under Medvirken, men ikke ved egentlig Eksamination af Semina-